

Gegants, gegantons i capgrossos

Santa Coloma de Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Carrer de Pau Casals, 26-34.
Emplaçament A l'Ajuntament
Alçada: 61

Coordenades:

Latitud: 41.36873
Longitud: 2.01619
UTM Est (X): 417722
UTM Nord (Y): 4580158

Classificació

Número de fitxa 08244 - 117
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Any 1989
Autoria de l'element: Domènech Umbert
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Batejats els 13 d'agost de 1989
Protecció Inexistent
Accés Restrtingit
Ús actual: Científic
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris

Fitxes associades:

[Festa de Sant Roc](#)

[Festa Major de Santa Coloma](#)

Autoria de la fitxa Cristina Belmonte (iPAT Serveis Culturals)

Data de registre de la fitxa: dj., 25/07/2019 - 02:00

Descripció

Santa Coloma té dues parelles de gegants idèntiques, els gegants vells i els gegants nous. En ambdós casos es tracta del Roc i la Coloma, un hereu i una pubilla vestits amb roba de festa del segle XVII. La seva imatge pretén recuperar la identitat agrícola i rural del poble al llarg d'aquella centúria, quan proliferaren les masies i l'explotació agrícola del territori. Els seus noms es deuen als patrons del poble: Santa Coloma, patrona de l'església parroquial i Sant Roc, que esdevingué patró per salvar el poble de la pesta.

Les figures estan fetes de cartró pedra amb cavallets de fusta. Els gegants vells, van ser creats el Mestre Domènec Umbert l'any 1989 i són propietat de l'Ajuntament. La Coloma té una alçada de 3,90 m i un pes de 73 kg, i el Roc té una alçada de 4,10 centímetres i pesa 76 kg. Els gegants nous, construïts als 2019, són propietat dels Geganters i Grallers de Santa Coloma, i van ser creats per Jordi Grau, del Taller del Drac. El Roc, pesa 55 kg i té una alçada de 4,12m, mentre que la Coloma pesa 52 Kg i té una alçada de 3,92 m. El municipi té també una parella de gegantons i de capgrossos. Els primers, construïts els 2015, són el David, de 19 kg i 2,40 m d'alçada, i la Rosa, de 16 kg i 2,30 m d'alçada. Els capgrossos, el Cireró i la Cirera, van ser construïts l'any 2005. Ambdues parelles son propietat de l'Associació Mostra de la Cirera.

Els balls dels gegants estan relacionats amb diferents moments de la seva història.

El ball més antic correspon a la "Dansa a la Villareta", estrenat el 13 d'agost, dia del seu bateig. Correspon a una adaptació d'un ballet original del mestre local Jaume Pau, i el seu títol fa referència als conreus de cirerers que donaven fama al poble, la Villareta n'és una varietat.

La dansa de la "Cuallarga" s'estrenà el 12 de maig del 2013, i es balla des d'aleshores. Després de la desaparició de la colla vella, es perdé la partitura del ball original (Dansa a la Villareta), i per la impossibilitat d'executar-lo la colla va decidir fer-ne un de nou, que simbolitzés la recuperació de la colla.

La coreografia reproduïx escenes en què la geganta prova d'animar el seu company a ballar.

El ball de l'enamorat, és presentat com el "ball del prometatge" atès que va ser aquest dia, 29 de desembre del 2013, quan es va estrenar.

Amb motiu del 25è aniversari de la colla, els gegants ballaren "La dansa del cirerer" el 12 de juliol de 2014, per primer cop i durant el Pregó dels Actes. Pel 30è aniversari, els gegants nous i vells, van ballar "La Dansa dels 30 anys".

Excepte la Villareta, obra de Jaume Pau, la resta de les danses tenen música de Joan Vicens.

Història

La colla gegantera es va fundar el 1988, i a l'agost del 1989 es batejaven el Roc i la Coloma. Després del seu bateig els Gegants van viure una gran activitat durant anys, convertint-se en unes figures molt estimades pel poble. El moment àlgid fou quan el Roc fou l'Hereu del Baix el 1999, aollint la segona trobada de gegants de la comarca del Baix Llobregat.

Durant els anys següents, però, la colla anà perdent força fins quasi desaparèixer. De fet, els gegants només es podien veure al vestíbul de l'Ajuntament. Afortunadament, el 2012 un grup de jovent del poble (molts d'ells fills dels qui havien iniciat l'antiga colla) decideix recuperar els gegants.

Dins aquest procés de renovació i recuperació, es va decidir fer una rèplica dels gegants vells, més lleugeres però el màxim de fidels als originals.

El 2017 se celebren els 30 anys de la colla, amb una exposició de figures i fotografies de la història de la colla dels Gegants, on es van exposar els Gegants de Sant Boi, Sant Climent, Agrupació Folklòrica de Sant Feliu i de Sant Joan Samora i es van realitzar diversos actes. El primer acte del 30è Aniversari va ser la "Cercavila contra l'Oblit" un passeig teatralitzat ple de llums i colors, narrat pels capgrossos de Santa Coloma, els Cireros. Al final del cercavila, els quatre Gegants, nous i vells, van ballar "La Dansa dels 30 anys" composta per Joan Vicens i interpretada per la Banda del Gínjol.

Bibliografia

<http://webs.gegants.cat/santacolomadecervello/>

